

Pensioenverevening bij scheiding vóór 27 november 1981

Rb. 's-Gravenhage 20-12-1996, AWB 95/11495 ABP

Instantie	Rechtbank 's-Gravenhage
Datum	20 december 1996
Zaaknummer	AWB 95/11495 ABP
Vakgebied(en)	Verzekeringsrecht / Pensioenrecht

Essentie

Pensioenverevening bij scheiding vóór 27 november 1981

Samenvatting

Regeling voor pensioenverevening bij scheiding vóór 27 november 1981 niet in strijd met supranationale recht; competentie en ontvankelijkheid.

Uitspraak

als bedoeld in art. 8:77 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) inzake:

X, geboren te P, wonende te Buchten, eiseres, en

de Stichting Recht op Recht vóór '81, gevestigd te 's-Gravenhage, eiseres, hierna te noemen:

de stichting,

tegen:

het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP, als rechtsopvolger van het bestuur van het voormalige Algemeen burgerlijk pensioenfonds, verweerder.

1. Aanduiding bestreden besluit

VONNIS

Het besluit van verweerder van 19 oktober 1995, kenmerk B95/3012-P.

2. Zitting

Datum: 14 november 1996.

Eiseres en de stichting zijn verschenen bij gemachtigde mr. R.K. van der Brugge, advocaat te 's-Gravenhage; als medegemachtigde van de stichting is tevens verschenen Ch.L. de Saint Aulaire, bestuurder (voorzitter) van de stichting;

Verweerder is verschenen bij gemachtigde mrs. R.J.A. van Liessum en J.H.L. Rademakers, werkzaam bij Juridische en Fiscale Zaken van het Pensioenbedrijf van de Stichting Pensioenfonds ABP.

3. Feiten

Eiseres is op 15 februari 1960 in het huwelijk getreden met Y. Dit huwelijk is geëindigd door echtscheiding, ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand op 3 maart 1977. In het kader van de op 1 mei 1995 in werking getreden Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (hierna te noemen: de Wet VPS) heeft eiseres, door middel van een daartoe bestemd formulier, aan verweerder mededeling gedaan van evenbedoelde scheiding, in verband met verdeling van het ouderdomspensioen dat Y, voornoemd, ten laste van aanvankelijk het Algemeen burgerlijk pensioenfonds, thans de Stichting Pensioenfonds ABP (hierna verder te noemen: het ABP) geniet. Eiseres heeft daarbij verklaard haar aan de Wet VPS te ontnemen recht op verdeling van dat ouderdomspensioen geldend te willen maken. Bij beslissing van 12 mei 1995 heeft de directieraad van het ABP aan eiseres het volgende ter kennis gebracht:

'Wij hebben van u het verzoek ontvangen om het pensioen van de heer Y in verband met uw echtscheiding op 3 maart 1977 te verdelen.

Deze verdeling van opgebouwde pensioenrechten bij scheiding is geregeld in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wet van 28 april 1994, Staatsblad 1994, nummer 342), die op 1 mei 1995 in werking is getreden.

De wet is van toepassing op alle scheidingen op of na 1 mei 1995 en op scheidingen vóór 27 november 1981.

Voorwaarden voor pensioenverdeling bij een scheiding vóór 27 november 1981 zijn: Het huwelijk moet ten minste 18 jaar hebben geduurd en tijdens het huwelijk moet er ten minste één minderjarig kind zijn geweest van (één van) beide echtgenoten. Ook mag er bij de scheiding geen rekening mee zijn gehouden dat u op dat moment geen of te weinig pensioenrechten had opgebouwd.

Omdat uw huwelijk minder dan 18 jaar heeft geduurd (namelijk van 15 februari 1960 tot 3 maart 1977), staat de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding in uw situatie geen pensioenverdeling toe.

Wij wijzen uw verzoek om pensioenverdeling dan ook af.'

Zowel eiseres als de stichting hebben tijdig tegen deze beslissing administratief beroep ingesteld. In een als bezwaarschrift aangeduid aanvullend beroepschrift hebben zij gezamenlijk hun gronden daarvoor uiteen gezet.

Bij het uitsluitend aan eiseres geadresseerde bestreden besluit is eiseres in haar beroep niet-ontvankelijk verklaard. Tegen dit besluit is, opnieuw namens eiseres en de stichting gezamenlijk, op nader aan te voeren gronden beroep ingesteld bij deze rechtbank, alsmede bij de arrondissementsrechtbank te Maastricht.

Bij aanvullend beroepschrift zijn de gronden voor het beroep aan deze rechtbank uiteengezet. Kort samengevat komen deze gronden hier op neer, dat artikel 12 van de Wet VPS onverbindend is en buiten toepassing moet worden gelaten omdat hetgeen in de leden 1 en 2 van dat artikel is bepaald in strijd komt met rechtstreeks werkende, een ieder verbindende bepalingen van internationaal recht.

De arrondissementsrechtbank te Maastricht heeft het bij haar ingediende beroepschrift (met bijlagen) bij schrijven van 8 december 1995 ter behandeling aan deze rechtbank gezonden.

4. Motivering

De rechtbank ziet aanleiding eerst aandacht te besteden aan enkele vragen van formele aard. Om te beginnen is, door het tevens indienen van — gelijkkluidende — beroepschriften bij een andere rechtbank, de bevoegdheid van deze rechtbank aan de orde gesteld. Dienaangaande wordt overwogen als volgt. In haar uitspraak van 4 juli 1996, nr. AWB 95/10185 ABP (TAR 1996, 165 en PJ 1996/65), heeft deze rechtbank, in een geschil tussen een vereveningsplichtige als bedoeld in de Wet VPS en het ABP, onder verwijzing naar artikel 61 van de Wet Privatisering ABP en naar de wetshistorie van de Wet VPS, het standpunt ingenomen, dat naar analogie van artikel S 3 van de Algemene burgerlijke pensioenwet 'de bestuurssector van de Haagse rechtbank uitsluitend bevoegd is de beroepen tegen besluiten als de onderwerpelijke te behandelen'. Aangezien zij geen reden ziet om terzake haar bevoegdheid in dezen thans tot een andersluidend oordeel te komen, handhaaft de rechtbank dit eerder ingenomen standpunt. Met betrekking tot de kennelijk aan artikel 8:7 van de Awb ontleende opvatting van eiseres dat niet deze maar een andere rechtbank bevoegd is, wijst de rechtbank er slechts op, dat deze opvatting aan bedoelde wetshistorie en genoemd artikel S 3 geheel voorbijgaat.

Vervolgens heeft de rechtbank moeten vaststellen, dat verweerder niet heeft beslist op het door de stichting ingestelde administratief beroep. Het bestreden besluit is aan eiseres geadresseerd en heeft uitsluitend betrekking op het namens eiseres ingediende beroep. De rechtbank meent echter daar te kunnen laten, of verweerder heeft mogen nalaten een (mede) aan de stichting geadresseerd besluit te nemen, nu de stichting tijdig beroep heeft ingesteld tegen het ten aanzien van eiseres genomen besluit. Doch wel rijst dan de vraag, of naast aan eiseres, die ontegenzeggelijk als belanghebbende bij het bestreden besluit dient te worden aangemerkt, aan de stichting het recht is toegekend tegen het bestreden besluit beroep op deze rechtbank in te stellen. Deze vraag kan, gelet op artikel 8:1, eerste lid, van de Awb, slechts bevestigend worden beantwoord, indien ook de stichting als belanghebbende in de zin van die wet moet worden aangemerkt. Op grond van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb wordt onder belanghebbende verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Dat het belang van de stichting rechtstreeks bij het bestreden besluit is betrokken, kan naar het oordeel van de rechtbank niet gezegd worden, nu dat besluit op de rechtstoestand van de stichting geen enkele invloed heeft. Ten aanzien van rechtspersonen, aldus artikel 1:2, derde lid, van de Awb, worden als hun belangen echter mede beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen. Het zijn met name deze belangen die de stichting stelt betrokken te zijn bij het bestreden besluit. De rechtbank kan de juistheid van deze stelling niet onderschrijven. Niet het door de stichting behartigde collectieve belang, maar juist het bij uitstek individuele belang van eiseres is rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken. Dat individuele belang kan — en is ook daadwerkelijk — door eiseres zelf (worden) behartigd. Het collectieve belang dat de stichting beoogt te behartigen is door het bestreden besluit niet in geding gebracht. De rechtbank oordeelt derhalve, dat het beroep van de stichting, bij gebrek aan rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken belangen, niet-ontvankelijk is.

Dan komt de rechtbank toe aan de vraag, of verweerder eiseres bij het bestreden besluit terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard in het door haar ingestelde administratief beroep. Verweerder heeft deze beslissing doen steunen op de overweging, dat het administratief beroep van eiseres zich niet richt tegen de door de directieraad ter uitvoering van de wet genomen beslissing, doch tegen de relevante wettelijke bepalingen zelf. Deze overweging, en de daaraan verbonden niet-ontvankelijkverklaring acht de rechtbank onjuist. Uit het namens eiseres ingediende beroepschrift blijkt namelijk, dat eiseres reeds in het stadium van administratief beroep gewezen heeft op de haars inziens aanwezige strijd van (één of

meer bepalingen van) de Wet VPS met — in het beroepschrift nader aangeduide — rechtstreeks werkende, ieder verbindende bepalingen van internationaal recht. Het komt de rechtbank dan ook voor, dat eiseres, in het kader van de door de wetgever mogelijk gemaakte procedure tegen een besluit ter uitvoering van de Wet VPS, de verbindendheid van die bepalingen en van die wet aan de orde heeft willen stellen. Daarover had verweerder zich een oordeel moeten vormen. Dat verweerder daartoe gezien zijn uitvoerende taak niet bevoegd zou zijn, zoals in het bestreden besluit gesuggereerd lijkt te worden, valt niet op enige de rechtbank bekende bepaling van geschreven of ongeschreven recht te baseren. De in de aanhef van deze alinea gestelde vraag dient derhalve ontkennend te worden beantwoord. Daarmee komt het bestreden besluit voor vernietiging in aanmerking en dient het beroep gegrond verklaard te worden. Aangezien bij de behandeling van het beroep verweerders standpunt met betrekking tot de namens eisers aangevoerde gronden ook inhoudelijk is uiteengezet en toegelicht, ziet de rechtbank aanleiding om na te gaan, of toepassing van het bepaalde in artikel 8:72, vierde lid, van de Awb in de rede ligt. Daartoe dient allereerst een inhoudelijk oordeel gegeven te worden over het in de rubriek feiten weergegeven primaire besluit van 12 mei 1995. Artikel 12 van de Wet VPS behelst voor zover hier van belang het volgende: '1. Deze wet is niet van toepassing op een scheiding die heeft plaatsgevonden voor de datum van inwerkingtreding van deze wet.

2. Niettemin is deze wet van overeenkomstige toepassing op een scheiding die heeft plaatsgevonden vóór 27 november 1981, mits het huwelijk ten minste 18 jaren heeft geduurd en er tijdens het huwelijk minderjarige kinderen waren van de echtgenoten te zamen of van één van hen, en met dien verstande dat het deel bedoeld in artikel 2, tweede lid, slechts één vierde bedraagt van het pensioen dat ingevolge artikel 3, eerste en tweede lid, zou moeten worden uitbetaald, en dat er geen recht op pensioenverevening is voor zover reeds aantoonbaar rekening is gehouden met de omstandigheid dat de tot verevening gerechtigde echtgenoot geen of onvoldoende pensioen had opgebouwd.'

Tussen partijen is niet in geschil dat eiseres niet aan (elk van) de met name in het tweede lid opgesomde voorwaarden voldoet.

Op de in het aanvullend beroepschrift ontvouwde gronden is namens eiseres echter betoogd, dat de in het eerste lid neergelegde eerbiedigende werking van de wet, alsmede de in het tweede lid opgesomde voorwaarden waaronder van dat beginsel kan worden afgeweken, direct dan wel indirect onderscheid in het leven roept tussen onderscheidenlijk mannen en vrouwen, en tussen vrouwen die vóór 27 november 1981 zijn gescheiden en vrouwen die na 1 mei 1995 zijn gescheiden. Uit het ter zitting door de voorzitter van de stichting — naar de rechtbank aanneemt mede namens eiseres — gehouden betoog heeft de rechtbank begrepen, dat ook het onderscheid dat gemaakt wordt tussen vrouwen mét kinderen en vrouwen zonder kinderen, en tussen vrouwen wier huwelijk langer dan 18 jaar heeft geduurd en vrouwen die korter dan 18 jaar zijn gehuwd, in het licht van diverse bepalingen van supra- en internationaal recht ontoelaatbaar geacht wordt. In concreto zijn namens eiseres en de stichting in dit verband genoemd artikel 119 van het EEG-verdrag, enige bepalingen van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 24 juli 1986, nr. 86/378/EEG (hierna te noemen: de Richtlijn), artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR) en tenslotte het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (het zgn. V.N.-Vrouwenverdrag).

De vraag, of op grond van de door eiseres en de stichting genoemde bepalingen gezegd moet worden dat in casu bij de toepassing van de Wet VPS verboden onderscheid als door eiseres gesteld is gemaakt, wordt door de rechtbank ontkennend beantwoord. Daartoe heeft de rechtbank overwogen als volgt.

Artikel 119 van het EEG verdrag ziet op gelijke beloning voor mannelijke en vrouwelijke werknemers

voor gelijke arbeid. De toepasselijkheid van deze bepaling op de aanspraken die eiseres aan de Wet VPS wenst te ontlenen is derhalve in de eerste plaats afhankelijk van het antwoord op de vraag, of die aanspraken als beloning in de zin van dat artikel kunnen worden aangemerkt. Dit antwoord dient naar het oordeel van de rechtbank ontkennend te luiden. In zijn arrest van 28 september 1994 (zaak C-7/93, onder andere gepubliceerd in TAR 1994, 232) heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen weliswaar overwogen, dat een ambtelijk pensioen als door een ambtenaar als X ten laste van het ABP wordt genoten deel uitmaakt van diens beloning, en derhalve binnen de werkingssfeer van artikel 119 valt, doch beslissend daarvoor werd geoordeeld, 'dat het pensioen aan de werknemer wordt uitgekeerd op grond van de arbeidsverhouding tussen betrokkene en zijn voormalige werkgever, dat wil zeggen het aan de bewoordingen van artikel 119 ontleende criterium van de dienstbetrekking'. Van een dienstbetrekking als hier bedoeld is in het geval van eiseres nimmer sprake geweest, zodat het door X genoten pensioen, dat voor hem als beloning in de zin van artikel 119 geldt, voor eiseres niet als zodanig kan gelden. Het beroep dat door eiseres en de stichting op artikel 119 van het EEG-verdrag is gedaan kan eiseres dus niet baten. Ook het op de Richtlijn gedane beroep kan eiseres niet baten. Nog daargelaten of eiseres, zoals namens haar is betoogd, gerekend kan worden tot de beroepsbevolking, als in die richtlijn bedoeld, moet namelijk vastgesteld worden, dat de Wet VPS — de regeling waaraan eiseres haar recht op verdeling van het ouderdomspensioen van X wenst te ontlenen — niet is een ondernemings- of sectoriële regeling inzake sociale zekerheid als bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn. Ook de Richtlijn acht de rechtbank derhalve niet van toepassing op de aanspraken die eiseres aan de Wet VPS wenst te ontlenen.

Aan het namens eiseres ook nog ingeroepen V.N.-Vrouwenverdrag komt naar het oordeel van de rechtbank geen rechtstreekse werking toe, zodat bespreking van dat verdrag achterwege kan blijven. Derhalve moet tenslotte nog beoordeeld worden, of het in artikel 26 van het IVBPR neergelegde discriminatieverbod aan toepassing van artikel 12 van de Wet VPS in de weg staat. Dit is naar het oordeel van de rechtbank reeds hierom niet het geval, omdat naar vaste jurisprudentie het door dat artikel bestreken onderscheid niet verboden is, indien daarvoor redelijke en objectieve gronden aanwijsbaar zijn. Wat de in het eerste lid van artikel 12 van de Wet VPS neergelegde eerbiedigende werking betreft kan in dat verband gewezen worden op het feit, dat voor de personen wier huwelijk is geëindigd door echtscheiding tussen 27 november 1981 en 1 mei 1995 geen nadere voorziening geboden is, omdat die al getroffen is in de jurisprudentiële regeling van het zgn. pensioenarrest van de Hoge Raad (HR van 27 november 1981, Boon/Van Loon, NJ 1982/503).

Ook de in dit geding omstreden voorwaarden, waarvan het vervuld zijn op grond van het tweede lid van genoemd artikel 12 doorslaggevend is voor de vraag of al dan niet aanspraak op pensioenverevening kan worden gemaakt, acht de rechtbank aan bedoeld criterium te voldoen. Blijkens de parlementaire geschiedenis van deze bepaling, die bij amendement aan het oorspronkelijke wetsvoorstel is toegevoegd, is gestreefd naar een evenwichtige verdeling van de rechten en plichten over vereveningsgerechtigden en vereveningsplichtigen. Met name de door de Wet VPS gemaakte inbreuk op de rechtszekerheid van laatstgenoemde groep is aanleiding geweest voor matiging van de pensioenverdeling (één vierde deel in plaats van de helft) en het stellen van eisen aan de huwelijksduur en de aanwezigheid van minderjarige kinderen tijdens het huwelijk. Waar aan de objectiviteit van deze criteria niet getwijfeld hoeft te worden, is de rechtbank ook van de redelijkheid daarvan voldoende overtuigd. De gedachte dat eerst de lange duur van het huwelijk — en de daarin plaats gehad hebbende gezamenlijke inspanning om pensioenrechten op te bouwen — een inbreuk op die rechtszekerheid rechtvaardigt, komt de rechtbank gelet op de aard van de te regelen materie niet onlogisch voor. Voor een dergelijke inbreuk zal immers een zwaarwegend argument voorhanden moeten zijn, en niet elke

gezamenlijke inspanning zal voldoende gewicht in de schaal kunnen leggen. De voorwaarde betreffende minderjarige kinderen tijdens het huwelijk houdt verband met het feit, dat juist die omstandigheid in het verleden veelvuldig in de weg stond aan het ontplooiën van beroepsmatige activiteiten door vrouwen, en zodoende aan het opbouwen van eigen pensioenrechten.

Het geheel van deze overwegingen overziende komt de rechtbank tot de slotsom, dat het primaire besluit van 12 mei 1995 niet op een der in administratief beroep en beroep bij deze rechtbank aangevoerde gronden voor vernietiging in aanmerking komt. De rechtbank ziet hierin aanleiding om te doen hetgeen verweerder had behoren te doen, namelijk beslissen tot ongegrondverklaring van het administratief beroep van eiseres, en voorts, met toepassing van het reeds genoemde artikel 8:72, vierde lid, van de Awb te bepalen dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit. Mede gelet op deze materiële uitkomst van het beroep acht de rechtbank geen termen aanwezig een der partijen te veroordelen in de proceskosten van de andere partij. Beslist wordt dan ook als volgt.

5. Beslissing

De Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage, Rechtsdoende:

Verklaart het beroep van de stichting niet-ontvankelijk; Verklaart het beroep van eiseres gegrond;

Vernietigt het bestreden besluit;

Verklaart, onder bepaling dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit, het administratief beroep van eiseres tegen het besluit van 12 mei 1995 alsnog ongegrond.

Noot

Auteur:

1. De bestuursrechter heeft in deze uitspraak de door eiseres opgeworpen vragen kristalhelder beantwoord:

- de Rechtbank 's-Gravenhage is de absoluut en relatief competente beroepsrechter in administratiefrechtelijke procedures terzake pensioenverevening tussen belanghebbenden en het ABP;
- stichtingen die de belangen van vrouwen gescheiden vóór 27 november 1981 behartigen (zoals de Stichting Recht op Recht) zijn niet ontvankelijk in een beroep tegen een besluit van het ABP in een individueel geval omdat een besluit van het ABP in een individueel geval het collectief belang dat de Stichting beoogt te behartigen niet raakt;
- het ABP had het genomen besluit (mede) moeten motiveren door in te gaan op de door eiseres aangevoerde argumentatie terzake het onverbindend zijn van de regeling voor scheiding vóór 27 november 1981 in de WVPS in verband met de door eiseres veronderstelde strijd met supranationale wetgeving;
- de regeling in de WVPS met betrekking tot scheiding vóór 27 november 1981 is niet in strijd met art. 119 EG-verdrag omdat het recht op uitbetaling te ontnemen aan art. 12, lid 2 van de WVPS niet als 'beloning' in de zin van art. 119 EG-verdrag kan worden beschouwd;
- de zogenaamde vierde Richtlijn inzake gelijke behandeling van mannen en vrouwen in aanvullende pensioenregelingen heeft geen rechtstreekse werking zodat de WVPS niet aan die richtlijn hoeft te worden getoetst door een bestuursorgaan dat een besluit dient te nemen op grond van de WVPS (de vierde Richtlijn van 24 juli 1986 is inmiddels aangepast op grond van de Richtlijn van 20 december 1996, Pb. L 46/20 van 17 februari 1997);

- ook aan het VN-vrouwenverdrag komt geen rechtstreekse werking toe;
- art. 12 van de WVPS is niet in strijd met art. 26 IVBPR.

Deze laatste constatering wordt door de Rechtbank als volgt gemotiveerd. Uit de jurisprudentie blijkt dat indien sprake is van een onderscheid dat in strijd is met art. 26 IVBPR, dit onderscheid toch is toegestaan indien er redelijke en objectieve gronden voor zijn. Het onderscheid dat wordt gemaakt in art. 12, lid 2 WVPS is, indien al sprake zou zijn van een onderscheid als bedoeld in art. 26 IVBPR, gebaseerd op redelijke en objectieve gronden. De wetgever heeft een afweging gemaakt tussen de inbreuk op de rechtszekerheid die art. 12, lid 2 WVPS meebracht en de wenselijkheid van de in dat artikel opgenomen regeling. De matiging van het recht op uitbetaling tot 1/4-deel in plaats van de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen, de eis dat het huwelijk 18 jaar moet hebben geduurd en de eis dat één of beide echtgenoten tenminste één minderjarig kind moesten hebben dat binnen de huwelijkse samenleving opgroeide, maken dat, indien al sprake zou zijn van onderscheid, sprake is van onderscheid op redelijke en objectieve gronden.

2. Er is inmiddels aardig wat jurisprudentie beschikbaar met betrekking tot de regeling voor scheiding vóór 27 november 1981 in art. 12, lid 2 van de WVPS. Ik verwijs naar de (verkort aangehaalde) uitspraken PJ 1995/20 (de vereveningsplicht op grond van art. 12, lid 2 WVPS kan van invloed zijn op de hoogte van de verschuldigde alimentatie), PJ 1995/31 (bij samenloop tussen toepasselijkheid van het Boon/Van Loon-arrest en art. 12, lid 2 WVPS dient de regeling van het Boon/Van Loon-arrest te worden toegepast), PJ 1995/54 (indien het aannemelijk is dat bij boedelscheiding aantoonbaar rekening is gehouden met de 'slechte' pensioensituatie van de vereveningsgerechtigde dient de pensioenuitvoerder pensioenverevning uit hoofde van art. 12, lid 2 van de WVPS achterwege te laten), PJ 1996/65 (een pensioenuitvoerder dient uitsluitend aan de hand van het echtscheidingsconvenant en de beschikking waarbij de echtscheiding wordt uitgesproken te beoordelen of 'aantoonbaar' rekening is gehouden met de pensioensituatie van de vereveningsgerechtigde). De kwestie die in deze uitspraak van de Rechtbank aan de orde is, is een geheel nieuwe. Het belang van de uitspraak is dat de overgangsregeling van art. 12, lid 2 van de WVPS door de Rechtbank is getoetst aan alle denkbare supranationale normen en stand heeft gehouden.

3. Overigens vraag ik mij af wat er zou zijn gebeurd wanneer de Rechtbank tot het oordeel zou zijn gekomen dat art. 12, lid 2 WVPS wél in strijd zou zijn met supranationale wetgeving. In dat geval zou de regeling onverbindend zijn. Eiseres bestreed art. 12, lid 2 WVPS op grond van het feit dat haar huwelijk minder dan 18 jaar had geduurd, zodat zij geen aanspraak op pensioenverevning kon maken. De vraag rijst of onverbindendverklaring van de wettelijke regeling er toe zou hebben kunnen leiden dat eiseres wél voor pensioenverevning in aanmerking zou komen. De rechter zou in dat geval immers hebben moeten bepalen dat de '18-jaren-eis' zou moeten worden geschrapt of althans zou moeten worden vervangen door een minder strenge 'duur'-eis waardoor eiseres wél in de prijzen zou zijn gevallen. Het lijkt mij dat de bestuursrechter art. 12, lid 2 WVPS niet in deze zin zou hebben kunnen modificeren. Wanneer de bestuursrechter zou hebben geconstateerd dat de regeling onverbindend zou zijn, zou niemand meer beroep kunnen doen op art. 12, lid 2 WVPS. Eiseres zou daarbij niet zijn gebaat. In dat geval zou het woord opnieuw aan de wetgever zijn!

4. Uit een redactioneel commentaar in Pensioenbrief van 7 februari 1997 (nr. 9) blijkt dat de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank 's-Gravenhage op 20 december 1996 in een zestal andere 'vereveningszaken' vonnis heeft gewezen. De rechtbank heeft in één van die andere uitspraken vastgesteld dat onder 'scheiding' in art. 12, lid 2 van de WVPS voor het berekenen van de huwelijksduur in de situatie waarin een huwelijk na scheiding van tafel en bed is ontbonden, de scheiding van tafel en bed als datum van scheiding moet worden beschouwd. Dit lijkt mij in overeenstemming met art. 1, lid 1,

aanhef en onder b WVPS. Voorts schijnt van alle vonnissen hoger beroep te zijn ingesteld.
W.P.M. Thijssen